

Sygn. akt I KK 87/21

POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie **M. W. P.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k. i art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 9 marca 2022 r.,
w przedmiocie umorzenia postępowania kasacyjnego
zainicjowanego kasacją wniesioną przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 25 stycznia 2021 r. sygn. akt II Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w O.
z dnia 7 września 2020 r., sygn. akt II K (...)
na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- I. postępowanie kasacyjne umorzyć,**
- II. kosztami tego postępowania obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wskazany wyżej wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z 7 września 2020 r., M. W. P. został skazany za czyn z art. 207 § 1 k.k. i art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrokiem tym nałożono również na skazanego zakaz o jakim mowa w art. 41a § 1 i 4 k.k., obowiązek poddania się terapii (art. 93a § 1 k.k., art. 93b § 1 i 3 k.k.) a także orzeczono o nawiązce na rzecz pokrzywdzonej na podstawie art. 46 § 2 k.k. Rozstrzygnięto również jednocześnie w przedmiocie kosztów sądowych oraz nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wymienionemu z urzędu. Wyrok powyższy został utrzymany w mocy wyrokiem

Sądu Okręgowego w O. z 25 stycznia 2021 r., sygn. akt II Ka (...). Kasację od orzeczenia Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego, który podniósł zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego, tj.:

1. naruszenie zasady bezstronności, zasady domniemania niewinności, zasady *in dubio pro reo* jak również zasady swobodnej oceny dowodów (art. 4, art. 5 § 1 i § 2 oraz art. 7 k.p.k.) poprzez uznanie M. W. P. za winnego zarzucanego mu czynu pomimo braku wiarygodnych dowodów,
2. prawa do obrony oskarżonego, przez niezasadne oddalenie wniosków dowodowych obrońcy oskarżonego, złożonych na rozprawie apelacyjnej 25 stycznia 2021 r., którymi zmierzał on do wykazania bezpodstawności zarzutu aktu oskarżenia, w sytuacji gdy zebrany materiał dowodowy zwłaszcza w odniesieniu do stanu psychicznego, w kontekście jego zdrowia (choroby) był niekompletny i budzący uzasadnione wątpliwości w rozumieniu art. 31 § 1 lub 2 k.k.

Wskazując na te zarzuty, obrońca wniósł „o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w O.”. Prokurator Okręgowy w O., w pisemnej odpowiedzi na kasację, wniósł natomiast o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postępowanie kasacyjne należało umorzyć.

Śmierć oskarżonego, stanowiąca ujemną przesłankę procesową określoną w art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., skutkuje umorzeniem postępowania karnego. Odnosi się to co do zasady do postępowania kasacyjnego w sytuacji, gdy do zgonu skazanego doszło już po wniesieniu kasacji, ale jeszcze przed jej rozpoznaniem. Zgodnie jednak z art. 529 k.p.k. wniesieniu i rozpoznaniu kasacji na korzyść oskarżonego nie stoi na przeszkodzie wykonanie kary, zatracie skazania, akt łaski ani też okoliczność wyłączająca ściganie lub uzasadniająca postępowanie. Oznacza to, że o ile śmierć skazanego stanowi negatywną przesłankę postępowania kasacyjnego zainicjowanego kasacją wniesioną na niekorzyść, to w razie wniesienia kasacji na korzyść nie ma przeszkód do jej rozpoznania, jednakże wyłącznie zgodnie z jej

kierunkiem. W konsekwencji, w razie śmierci skazanego możliwe jest uwzględnienie wniesionej na jego korzyść kasacji, jednak nie jest możliwe jej oddalenie, gdyż takie rozpoznanie nie jest rozpoznaniem na korzyść, o którym mowa w art. 529 k.p.k. W sytuacji, kiedy kasacja jest niezasadna, zaś w trakcie postępowania kasacyjnego skazany zmarł, jedynym możliwym rozstrzygnięciem, uwzględniającym regulację z art. 529 k.p.k., jest umorzenie postępowania kasacyjnego.

Taka sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie, gdyż jak wynika z odpisu skróconego aktu zgonu M. W. P. zmarł 19 grudnia 2021 r. (k. 18), jednakże oba podniesione w kasacji zarzuty należy uznać za chybione. Pierwszy z nich wprost kwestionuje przepisy, których nie stosował w ogóle Sąd odwoławczy, tylko Sąd Rejonowy w O., jak również ustalenia faktyczne w zakresie skazania, czego w kasacji czynić nie wolno (art. 523 § 1 k.p.k.). Drugi z podniesionych zarzutów także należy uznać za pozbawiony podstaw, gdyż decyzja Sądu odwoławczego o oddaleniu wniosków dowodowych złożonych w postępowaniu odwoławczym była właściwa. W zakresie stanu zdrowia psychicznego skazanego orzekające w sprawie sądy dysponowały wymaganym dowodem w postaci opinii biegłych lekarzy psychiatrów, a badanie na etapie postępowania odwoławczego stanu zdrowia somatycznego skazanego, z natury wnioskowanego dowodu, nie mogło być zabiegiem odpowiadającym celowi wniosku dowodowego, tj. weryfikacji stanu zdrowia psychicznego skazanego.

W tym stanie rzeczy, uwzględniając poczynione wyżej uwagi dotyczące relacji śmierci skazanego na etapie postępowania kasacyjnego oraz skuteczności wniesionej na jego korzyść kasacji, Sąd Najwyższy orzekł jak w pkt. I sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.